

Udskriftsdato: 1. maj 2026 (Gældende)

Oplysninger om brændstofforbrug og -omkostninger kunne undtages fra aktindsigt på grund af risiko for økonomisk skadevirkning. Sag nr. 25/07692

Ministerium: Folketingets Ombudsmand

Oplysninger om brændstofforbrug og -omkostninger kunne undtages fra aktindsigt på grund af risiko for økonomisk skadevirkning. Sag nr. 25/07692

Svar til journalist

19. marts 2026

Sag nr. 25/07692

Din klage over Transportministeriet i en sag om aktindsigt

Jeg har nu færdigbehandlet sagen om Transportministeriets afgørelse af 26. november 2025 om delvist afslag på aktindsigt.

Jeg har ikke grundlag for at tilsidesætte Transportministeriets vurdering af, at oplysningerne om Molslinjens brændstofforbrug og -omkostninger, som din klage angår, kunne undtages fra aktindsigt i medfør af 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2, hvorefter oplysninger om bl.a. drifts- eller forretningsforhold kan undtages fra aktindsigt, hvis det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningen angår, at begæringen ikke imødekommes.

Jeg kan heller ikke kritisere Transportministeriets anvendelse af afvejningsreglerne i miljøoplysningslovens § 2, stk. 3, ligesom jeg ikke har bemærkninger til, at ministeriet ikke har meddelt dig aktindsigt i oplysningerne efter princippet om meroffentlighed.

Du kan læse om baggrunden for min vurdering nedenfor:

Ombudsmandens udtalelse

1. Om sagen

Du anmodede den 30. august 2025 Transportministeriet om aktindsigt i ”alle dokumenter angående sagen om Molslinjen, der får et brændstoffilskud på 63 millioner kroner over de næste fire år”. Ved mail af 17. september 2025 blev det aftalt mellem dig og Transportministeriet, at ministeriet indledningsvis ville behandle akter vedrørende Transportministeriets og Molslinjens korrespondance om brændstoffillægget.

Ved afgørelse af 26. november 2025 meddelte Transportministeriet dig delvist afslag på din anmodning om aktindsigt, idet ministeriet fandt, at én akt indeholdt miljøoplysninger, som kunne undtages efter 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2, om bl.a. drifts- og forretningsforhold. Det drejede sig om oplysninger vedrørende Molslinjens brændstofforbrug og -omkostninger. Ved afgørelsen udleverede ministeriet endvidere nogle oplysninger efter meroffentlighedsprincippet.

Transportministeriet havde til brug for sin afgørelse indhentet en udtalelse fra Molslinjen, hvoraf bl.a. følgende fremgår:

”Oplysninger om rederiets brændstofforbrug og -omkostninger er af væsentlig økonomiske betydning for Molslinjen. Det kan således forvolde økonomisk skade for Molslinjen såfremt oplysningerne udleveres, da de ses at være af væsentlig konkurrencemæssig betydning for Molslinjen. Da den samfundsbegrundede

færgebetjening af Bornholm er konkurrenceudsat i offentligt EU-udbud, skader det Molslinjens konkurrencemuligheder i fremtidige udbud om denne besejlingskontrakt, såfremt oplysningerne udleveres. ”

Transportministeriet anførte i sin afgørelse bl.a., at ministeriet ikke havde fundet grundlag for at tilside-sætte Molslinjens vurdering. Transportministeriet anførte i den forbindelse bl.a. følgende:

”Ministeriet har ved vurderingen lagt vægt på, at en udlevering af oplysningerne, vil give en tredjepart en mulighed for at benytte disse oplysninger i forbindelse med et kommende udbud på besejlingskontrakten for ruten Rønne-Ystad, og dermed opnå en væsentlig konkurrencemæssig fordel heraf til skade for Molslinjen.

...

Ministeriet har foretaget en generel og konkret afvejning af, om du alligevel bør meddeles aktindsigt i de oplysninger, der kan undtages, jf. miljøoplysningslovens § 2, stk. 3. Ministeriet har således vurderet offentlighedens interesse i en udlevering over for de interesser, der varetages ved at afslå udlevering.

For udlevering af miljøoplysningerne taler offentlighedens og din interesse i at få aktindsigt og dermed indsigt i alle oplysninger, der er indgået i en sag om tildeling af offentlige midler til et rederi, der driver en samfundskritisk rute.

For afslag på udlevering af oplysningerne taler, at det er af væsentlig interesse at beskytte rederiets økonomiske og konkurrencemæssige interesser i et kommende udbud.

Det er ministeriets vurdering, at hensynet til beskyttelse af rederiets interesser er så tungtvejende, at offentlighedens og din interesse i udlevering af så mange miljøoplysninger som muligt må vige herfor. Ministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at besejlingskontrakten vil skulle i et offentligt udbud, når den nuværende kontrakt udløber, og at udlevering af oplysningerne vil kunne skade rederiets interesser overfor eventuelle konkurrenter i et kommende udbud. ”

Den 9. december 2025 klagede du over Transportministeriets afgørelse til ombudsmanden. I din klage anførte du, at du ikke finder Molslinjens argument for at få undtaget oplysningerne rimeligt, eftersom oplysningerne har relevans i forhold til at belyse, hvorvidt deres ekstraordinære tilskud på 63 millioner kroner hænger sammen med de reelle meromkostninger, de har haft. Efter din opfattelse er oplysningerne af stor samfundsmæssig interesse.

I forbindelse med min behandling af din klage har jeg modtaget en udtalelse fra Transportministeriet, hvori ministeriet oplyser bl.a., at kontrakten med Molslinjen om færgebetjeningen af Bornholm udløber i 2030 og dermed står over for et nærtstående udbud. Ministeriet har i den forbindelse anført bl.a.:

”Ministeriet har ved vurderingen lagt vægt på, at en udlevering af oplysningerne vil kunne give potentielle konkurrenter i det kommende udbud om færgebetjeningen af Bornholm indsigt i Molslinjens forbrug af brændstof og omkostningerne hertil. De potentielle konkurrenter vil dermed få mulighed for at benytte disse oplysninger og dermed opnå en konkurrencemæssig fordel til skade for Molslinjen.

Der er tale om parametre, som konkurrenter vil kunne spekulere i og bruge til, hvordan de vil kunne gøre det billigere eller mere effektivt. Det bemærkes, at der er tale om oplysninger, som potentielle konkurrenter ellers ikke ville have adgang til i forbindelse med et udbud. ”

Transportministeriet har endvidere i forhold til anvendelsen af afvejningsreglerne i miljøoplysningslovens § 2, stk. 3, anført bl.a., at ministeriet har lagt vægt på, at den uvildige ekspertvurdering med en kvalificering af de reelle merforbrug af brændstof udleveres, samt oplysninger om emissioner og emissionsafgifter, som efter ministeriets opfattelse særligt må antages at have offentlighedens interesse.

Ministeriet har desuden overvejet, om oplysningerne om brændstofforbrug og -omkostninger burde udleveres til dig efter princippet om meroffentlighed, jf. 1985-offentlighedslovens § 4, stk. 1, men har, under henvisning til at oplysningerne er omfattet af tavshedspligt efter forvaltningslovens § 27, stk. 1, nr. 2, ikke fundet grundlag herfor.

Ved mail af 4. februar 2026 har du kommenteret Transportministeriets udtalelse. Du har anført bl.a., at Transportministeriets vurdering af risikoen for, at udlevering af oplysninger vil skade Molslinjen, er for generel og ikke tilstrækkeligt underbygget. I den forbindelse har du anfægtet, at Transportministeriet betegner udbuddet som nærtstående uden at forholde sig til, at det aktuelt er år 2026, mens kontrakten udløber i 2030. Du har endvidere anført, at de udleverede akter viser, at der er diskrepans mellem den officielle begrundelse om, at tilskuddet ydes på baggrund af generelle stigninger i brændstofpriser og emissionsafgifter, og det interne beslutningsgrundlag, hvorefter tilskuddet kobles direkte til udvidelsen af Rønne Havn.

Transportministeriet har i en udtalelse til mig af 18. februar 2026 forholdt sig til dine bemærkninger og har i den forbindelse oplyst, at færgeudbud igangsættes, flere år før den konkrete kontrakt skal begynde, så potentielle bydere har mulighed for at tilpasse sig kravene stillet i udbuddet. Som eksempel herpå har Transportministeriet oplyst, at den nuværende kontrakt blev udbudt i 2015 og gik i gang i 2018. Transportministeriet har endvidere henvist til, at det fremgår af både tillægskontrakten og tekstanmærkningerne til § 28.54.02 på finanslovsforslaget for 2026, at tilskuddet skyldes udvidelsen af Rønne Havn og de tilhørende øgede brændstofomkostninger.

2. Retsgrundlag

2.1. Miljøoplysningsloven

Det følger af § 2, stk. 1, i miljøoplysningsloven (lovbekendtgørelse nr. 980 af 16. august 2017), at enhver – under de betingelser og med de undtagelser, der følger af bl.a. offentlighedsloven – har ret til at blive gjort bekendt med miljøoplysninger, jf. dog lovens § 2, stk. 2-6, og § 3.

Af miljøoplysningslovens § 6, stk. 2, 1. pkt., fremgår det, at lovens henvisninger til bestemmelser i offentlighedsloven skal forstås som henvisninger til de pågældende bestemmelser i lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen med senere ændringer.

Det følger af det anførte, at en aktindsigtsanmodning – hvis der er tale om miljøoplysninger – skal behandles på grundlag af miljøoplysningsloven og offentlighedsloven fra 1985.

En konsekvens heraf er, at bestemmelsen i miljøoplysningslovens § 2, stk. 3, skal iagttages. Bestemmelsen fastsætter, at adgangen til at begrænse aktindsigt i visse oplysninger skal anvendes restriktivt under hensyn til samfundets interesse i, at oplysningerne offentliggøres.

Bestemmelsen indeholder endvidere en konkret afvejningsregel, hvorefter de offentlige interesser, der varetages ved udlevering af miljøoplysningerne, i hver enkelt sag skal afvejes over for de interesser, der varetages ved at afslå en udlevering. Den konkrete afvejningsregel indebærer således, at selv hvis en undtagelsesbestemmelse som sådan generelt kan finde anvendelse, er det kun lovligt at afslå aktindsigt, såfremt de interesser, der varetages herved, overstiger de interesser, der varetages ved udlevering af de pågældende oplysninger.

2.2. Offentlighedsloven fra 1985

§ 12, stk. 1, nr. 2, i offentlighedsloven fra 1985 har følgende ordlyd:

”§ 12. Retten til aktindsigt omfatter ikke oplysninger om

...

2) tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold eller lignende, for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningen angår, at begæringen ikke imødekommes.”

Med hensyn til hvilke oplysninger der er omfattet af bestemmelsen, kan henvises til Offentlighedskommissionens overvejelser herom, jf. betænkning nr. 1510/2009, s. 706. Som eksempler nævnes bl.a. forretningsbetingelser, kontraktvilkår, etableringsomkostninger, driftsomkostninger, salgsomkostninger samt oplysninger om virksomhedens regnskaber og økonomiske forhold i øvrigt.

Bestemmelsen – herunder relevant praksis – er nærmere beskrevet i betænkning nr. 1510 om offentlighedsloven, s. 651 ff., hvoraf fremgår bl.a. følgende:

”3.2. Almindelige bemærkninger

I modsætning til, hvad der gælder for de oplysninger om enkeltpersoners private forhold, som er omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1, er de oplysninger om erhvervsmæssige interesser, der er nævnt i § 12, stk. 1, nr. 2, ikke uden videre undtaget fra aktindsigt. Sådanne oplysninger kan således kun undtages fra aktindsigt efter § 12, stk. 1, nr. 2, hvis det efter en konkret vurdering må antages, at det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningen angår, at der ikke gives aktindsigt i de pågældende oplysninger.

...

Bestemmelsen i § 12, stk. 1, nr. 2, forudsætter en konkret vurdering, der falder i to led. Forvaltningsmyndighederne skal først tage stilling til, om der er tale om oplysninger vedrørende forretningsforhold mv. Er det tilfældet, skal der herefter foretages en vurdering af, om aktindsigt i disse oplysninger vil kunne medføre væsentlig økonomisk skade for den virksomhed mv., oplysningerne angår.

...

3.3. Sagstyper, hvor bestemmelsen har været anvendt

Bestemmelsen i offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2, har bl.a. været anvendt i sager, hvor offentlige myndigheder indgår kontrakter med private virksomheder, og hvor der søges om aktindsigt hos myndigheden i oplysninger om det pågældende kontraktforhold, jf. nærmere omtalen nedenfor i pkt. 3.4. af FOB 1987, side 242 og FOB 1993, side 294.

...

3.4. Væsentlig økonomisk betydning

Med hensyn til vurderingen af, om aktindsigt i oplysningerne vil have væsentlig økonomisk betydning, er det i forarbejderne til § 12, stk. 1, nr. 2, anført, at aktindsigt skal nægtes, hvis det må antages at indebære en nærliggende risiko for, at der – typisk af konkurrencemæssige grunde – påføres den pågældende person eller virksomhed skade, navnlig økonomisk skade af nogen betydning, jf. Folketingstidende 1984-85, tillæg B, sp. 3088.

Kravet om, at risikoen for skade skal være nærliggende, indebærer, at myndigheden må foretage en konkretisering af, hvilke økonomiske skadevirkninger for den person eller virksomhed, oplysningerne angår, der er tale om. Det skal fremgå, hvorledes det økonomiske tab vil eller kan indtræde som en følgevirkning af, at begæringen om aktindsigt imødekommes. Det er ikke tilstrækkeligt blot at henvise til undtagelsesbestemmelsens ordlyd, til konkurrencemæssige grunde eller tilsvarende abstrakte angivelser af beskyttelsesbehovet, jf. FOB 1993, side 294 (302) og FOB 2001, side 281. ”

I sagen FOB 2020-4 gav et energiselskab afslag på aktindsigt i oplysninger om afregningsprisen på frøafrens i en aftale mellem et datterselskab og en privat virksomhed under henvisning til 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2. Afgørelsen blev efterfølgende stadfæstet af Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Ombudsmanden udtalte, at man i forhold til 1985-offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 2, ikke principielt kan afvise relevansen af den risiko for økonomisk skadevirkning, der er forbundet med, at en virksomheds konkurrenter mv. – på baggrund af indsigt i virksomhedens nærmere prissætning – kan underbyde virksomheden.

Ombudsmanden tilkendegav, at han ikke havde særlige forudsætninger for at vurdere risikoen for, at udlevering af prisoplysninger i den konkrete situation rent faktisk ville medføre økonomisk skade for en virksomhed, og at ombudsmandens vurdering derfor i det væsentlige måtte tage sigte på, om myndighederne mv. i fornødent omfang – og på en tilstrækkelig konkret måde – havde sandsynliggjort, at dette ville være tilfældet.

I den konkrete sag fandt ombudsmanden ikke tilstrækkeligt grundlag for at tilsidesætte Miljø- og Fødevarerklagenævnets vurdering af risikoen for økonomisk skadevirkning for den private virksomhed.

3. Min vurdering

Jeg er enig med Transportministeriet i, at de undtagne oplysninger om brændstofforbrug og -omkostninger efter deres karakter er omfattet af anvendelsesområdet for § 12, stk. 1, nr. 2, i 1985-offentlighedsloven. Spørgsmålet er herefter, om det er sandsynliggjort, at udlevering af oplysningerne må antages at indebære en nærliggende risiko for, at der påføres den pågældende virksomhed økonomisk skade af væsentlig betydning.

Transportministeriet har oplyst bl.a., at kontrakten om færgebetjeningen af Bornholm udløber i 2030 og dermed står over for et nærtstående udbud. Ministeriet vurderer, at en udlevering af oplysninger om Molslinjens brændstofforbrug og -omkostninger vil kunne give potentielle konkurrenter i det kommende udbud en konkurrencemæssig fordel til skade for Molslinjen. Konkurrenter vil således få mulighed for at benytte disse oplysninger – som de normalt ikke vil have adgang til i forbindelse med et udbud – ved udformningen af deres eget tilbud med henblik på at kunne vinde kontrakten.

Jeg har på den baggrund ikke fundet grundlag for at tilsidesætte Transportministeriets vurdering af, at udlevering af oplysningerne om brændstofforbrug og -priser vil indebære en nærliggende risiko for, at Molslinjen vil blive påført økonomisk skade af en sådan karakter, at betingelserne i § 12, stk. 1, nr. 2, i 1985-offentlighedsloven for at afslå aktindsigt er opfyldt.

Transportministeriets anvendelse af afvejningsreglerne i miljøoplysningslovens § 2, stk. 3, giver mig endvidere ikke anledning til bemærkninger. Jeg har desuden ikke fundet grundlag for at tilsidesætte ministeriets vurdering af, at oplysningerne ikke skal udleveres i medfør af meroffentlighedsprincippet i 1985-offentlighedslovens § 4, stk. 1, 2. pkt.

Jeg foretager mig herefter ikke mere i sagen.

Med venlig hilsen

for ombudsmanden

Jacob Christian Gaardhøje
Områdechef

Kopi til:

Transportministeriet